

EXPUNERE DE MOTIVE

Sectiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului - cadru de împrumut între România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, semnat la 2 februarie 2007 la București și la 9 februarie 2007 la Paris, pentru finanțarea primei faze a proiectului “Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori”

Sectiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În cele mai multe cazuri, infrastructura de mediu din țara noastră nu este în conformitate cu prevederile directivelor europene din domeniu. Directivele Uniunii Europene privind calitatea apei destinate consumului uman și epurarea apelor uzate orășenești au fost transpuse integral în legislația românească și în prezent sunt în curs de implementare.

Situația alimentării cu apă potabilă

Conform Raportului « Monitorizarea calității apei potabile în zonele urbane » elaborat în anul 2004 de către *Institutul de Sănătate Publică*, în România numai 65% din populație beneficia de apă potabilă asigurată din rețeaua publică. Populația rezidentă în 256 localități urbane este de 11.551.096 locuitori, 86% din aceasta fiind aprovizionată cu apă potabilă prin intermediul sistemului public.

La sfârșitul anului 2004, din totalul de 8.176.487 locuințe existente în țara noastră, numai 4.313.803 (53%) aveau asigurată alimentarea cu apă potabilă, în proporție de 88 % în mediul urban și de 15% în mediul rural – **Sursă:** *Institutul Național de Statistică (INS)*.

Rețelele de distribuție a apei potabile au o lungime totală de 47.778 km, aferentă unui procent de 71% din lungimea totală a străzilor în mediul urban. Cantitatea anuală de apă potabilă distribuită consumatorilor a însumat în anul 2005 cca. 1.089 milioane m³, din care pentru uz casnic 628 milioane m³ – **Sursă:** *Programul Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu)*.

Calitatea apei distribuite prin sisteme publice de alimentare, a fost determinată prin analize efectuate pentru identificarea substanțelor toxice din apă (4% având valori mai mari decât concentrațiile admise), a consumului chimic de oxigen (5% având valori mai mari decât concentrațiile admise), a amoniacului (5% valori

necorespunzătoare) și a azotaților (3% rezultate necorespunzătoare). Raportul din 2004 al *Institutului de Sănătate Publică* a evidențiat că aproximativ 3 % din totalul populației racordate la rețeaua de alimentare cu apă este afectată de furnizarea intermitentă a apei, de peste 8 ore zilnic. În plus, numărul populației potențial expuse la risc, luând în considerare vechimea rețelelor, calitatea apei la sursă și parametrii pentru care în prezent nu există date, poate fi estimat la peste 9,8 milioane locuitori în zonele urbane.

25% din sistemele publice de apă care aprovizionează între 50 – 5000 de persoane, au apă necorespunzătoare din punct de vedere al parametrilor bacteriologici, turbiditate, amoniac, nitriți, fier, iar 10% din sistemele publice care aprovizionează mai mult de 5.000 de persoane distribuie apă necorespunzătoare din punctul de vedere al oxidabilității, turbidității, amoniacului, fierului, nitraților, gustului, mirosului.

Sistemul de furnizare și sistemul de distribuție sunt în general realizate din materiale inadecvate (azbociment și plumb), 30% dintre conducte sunt construite din oțel și nu există un sistem adecvat de curățare a conductelor. Aproximativ 70-75% din actuala rețea de alimentare cu apă necesită înlocuire. În zonele rurale, 67% din locuitori nu au acces la alimentarea cu apă potabilă, iar aproximativ 90% nu sunt conectați la sistemele de canalizare. În majoritatea gospodăriilor din zona rurală sunt utilizate puțurile pentru alimentarea cu apă potabilă (aproximativ 70% dintre acestea) - **Sursă: POS Mediu.**

Situația rețelelor de canalizare

La sfârșitul anului 2005, numărul localităților dotate cu instalații de canalizare publică era de 693 (**Sursă: POS Mediu**). Rețeaua de canalizare are o lungime totală de 18.381 km, din care în mediul urban 16.397 km.

Institutul Național de Statistică relevă faptul că 11,5 milioane locuitori beneficiau la sfârșitul anului 2004 de servicii de canalizare (52% din populație), din care 90% în mediul urban și 10% în mediul rural. Rețelele de canalizare sunt asigurate pentru 4.146.814 locuințe (51 %).

Situația apelor uzate

Analiza statistică a situației principalelor surse de ape uzate, în anul 2005, a relevat faptul că față de un volum total evacuat de 4034 mil. m³/an, cca. 2626 mil. m³/an (65%) constituie ape uzate care trebuie epurate. Din volumul total de ape uzate, cca. 21 % au fost epurate corespunzător, cca. 34 % ape uzate au fost insuficient epurate, apele uzate neepurate reprezentând restul de cca. 45%. Prin urmare, în anul 2005, cca. 79% din apele uzate, provenite de la principalele surse de poluare, au ajuns în receptorii naturali, în special râuri, neepurate sau insuficient epurate.

Din numărul total de 1.310 de stații de epurare și facilități de stocare (atât municipale, cât și industriale) investigate în anul 2005, 492 de stații, reprezentând circa 37,6 %, au funcționat *corespunzător*, iar restul stațiilor (818), adică 63,4 %, au funcționat *necorespunzător*.

Din totalul de 2.609 aglomerări umane mai mari de 2000 l.e. (locuitori echivalenți), au fost identificate 340 aglomerări umane care au stații de epurare -

Sursă: POS Mediu.

În acest context, a fost semnat la București Acordul-cadru de împrumut între România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE), în valoare de 160,1 mil EUR, pentru finanțarea primei faze a programului “Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori.”

2. Schimbări preconizate

Proiectul își propune o abordare zonală, luând în considerare localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori din 10 județe ale țării, însoțite de localitățile limitrofe mai mici. El are în vedere :

- combaterea poluării transfrontaliere, prin dezvoltarea infrastructurii de mediu (stații de epurare a apelor uzate și sisteme de canalizare) în bazinele hidrografice ale râurilor Someș, Crișuri, Mureș, Dunărea, începând cu zona amonte a acestora;
- îmbunătățirea calității apei potabile furnizate populației, inclusiv în localitățile unde aceasta prezintă neconformități majore (există localități în care alimentarea cu apă se asigură direct din Dunăre);
- asigurarea alimentării continue cu apă potabilă de calitate a localităților incluse în proiect;
- micșorarea pierderilor în rețea, scăderea consumului de energie și reactivi chimici utilizați la tratarea apei, ceea ce va conduce la reducerea costului apei potabile furnizate și facturate consumatorilor;
- reducerea poluării solului și a apelor subterane, reducerea poluării apelor de suprafață receptoare;

Pentru realizarea acestor schimbări, în circa 60 de localități cuprinse în prima fază a proiectului se va asigura finanțarea următoarelor activități:

- Reabilitarea, extinderea sau crearea de noi rețele de distribuție a apei potabile ;
- Reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile sau a surselor de apă potabilă ;
- Reabilitarea, extinderea sau crearea de noi rețele de canalizare ;
- Reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate.

1. Impact macroeconomic

Prin realizarea proiectului se va asigura finanțarea parțială a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, precum și reabilitarea stațiilor de tratare a apei și a celor de epurare a apelor uzate în cca. 60 de localități din 10 județe ale țării, respectiv Bihor, Bistrița-Năsăud, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Gorj, Harghita, Mureș, Tulcea și Vaslui.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Principalele efecte sociale sunt:

Numărul de locuitori care se estimează că vor beneficia de modernizarea și extinderea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare și epurare a apelor uzate

este de până la 819.500, distribuiți în zece din cele 41 de județe ale țării. Proiectul va contribui direct la îmbunătățirea calității apei, prin asigurarea continuă a unei alimentări cu apă de calitate corespunzătoare și colectarea și epurarea apelor uzate în localități cu peste 2.000 de locuitori echivalenți. Prin atingerea acestor obiective, proiectul va contribui la îmbunătățirea durabilă a condițiilor de viață ale populației, în special în privința îmbunătățirii calității apei potabile și a reducerii poluării, precum și la reducerea sau eliminarea riscului de îmbolnăvire a populației. Este de așteptat să se realizeze și întărirea capacității serviciilor municipale din domeniul gospodăririi apei.

Un alt beneficiu important al programului constă în faptul că dezvoltarea infrastructurii va ajuta la dezvoltarea turismului, atât în județul Bihor, învecinat cu Ungaria, cât și în celelalte județe care au printre localitățile incluse în program stațiuni balneo – climaterice (Mureș, Harghita, Bistrița Năsăud, Constanța, Dâmbovița, Tulcea, Vaslui).

4. Impact asupra mediului

Reabilitarea și modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate va conduce la creșterea calității apelor de suprafață receptoare a apelor uzate epurate. Aceasta va avea ca efect utilizarea mai bună a resurselor de apă și obținerea apei potabile în localitățile din aval cu cheltuieli mai reduse. Deoarece în acest proiect, majoritatea cursurilor de apă receptoare a apelor uzate epurate părăsesc teritoriul țării, un alt efect direct este diminuarea poluării transfrontaliere. Reabilitarea rețelelor de canalizare va duce la micșorarea pierderilor de ape uzate prin exfiltrații, având drept consecință diminuarea poluării solului și a apelor subterane în zonele adiacente. Eliminarea pierderilor de apă potabilă în rețelele de distribuție va contribui la conservarea resurselor de apă.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung

Se estimează ca proiectul se va finaliza la sfârșitul anului 2011.

Costul total net estimat al primei faze a acestui Proiect, prevăzut a se implementa pe perioada 2007– 2011, se cifrează la 208,1 mil. EUR și are următoarele surse de finanțare:

- Împrumutul de la BDCE, în valoare de 160,1 mil. EUR ;
- Contribuția unităților administrativ teritoriale din proiect , în valoare de 40 mil. EUR ;
- Contribuția Guvernului României, în valoare de 8 mil. EUR ;

Împrumutul va fi disponibilizat în mai multe tranșe. Fiecare tranșă din împrumut va fi acordată pentru o perioadă de 20 de ani, din care 5 ani perioada de grație, la o dobândă egală cu dobânda EURIBOR la depozitele în euro la 6 luni, la care se adaugă o marjă de intermediere, pentru acoperirea cheltuielilor administrative ale băncii (care nu a depășit până în prezent 0,55%).

O parte a contribuției părții române la finanțarea proiectului (estimată la 8 milioane EUR), la care se adaugă valoarea taxelor și a impozitelor, datorate și

plătibile pe teritoriul României, aferente acestei părți și sumelor împrumutului, precum și fondurile destinate acoperirii serviciului datoriei publice externe aferent împrumutului vor fi asigurate din sume alocate anual cu această destinație de la bugetul de stat în bugetul Ministerului Dezvoltării Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL), aprobat în condițiile legii. Eșalonarea, estimative, pe ani a contribuției bugetului de stat este: 2007-1 mil. EUR; 2008-2,5 mil. EUR; 2009-2,5 mil. EUR; 2010-1 mil. EUR; 2011- 1 mil. EUR.

Restul contribuției părții române la finanțarea proiectului (estimat la 40 milioane EUR) precum și taxele și impozitele aferente acestei contribuții vor fi asigurate din bugetele autorităților administrative teritoriale implicate în proiect .

În bugetul aprobat pe anul 2007 al MDLPL sunt cuprinse sumele necesare începerii finanțării acestui proiect.

Sectiunea a 5- a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de act normativ contribuie la conformarea cu directivele Uniunii Europene în sectorul de mediu - apa.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității

Proiectul contribuie la conformarea cu următoarele directive ale Uniunii Europene: Directiva 98/83/CEE privind calitatea apei potabile pentru consumul uman, transpusă în legislația românească prin Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile cu modificările și completările ulterioare, care stabilește responsabilitățile producătorilor și furnizorilor de apă potabilă, parametrii de calitate și limitele acestora. A fost aprobată de asemenea Hotărârea Guvernului nr. 974/2004 pentru aprobarea Normelor de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a Procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile și Ordinul ministrului sănătății nr. 273/2004 pentru aprobarea Normelor de igienă privind apele potabile îmbuteliate, altele decât apele minerale naturale. Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale modificată prin Directiva 98/15/CE, transpusă în legislația românească prin Hotărârea Guvernului nr.188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, a fost adoptată Legea nr. 310/2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996 (Monitorul Oficial al României nr.584/30.06.2004) care transpune prevederile Directivei Cadru nr. 2000/60/CE privind crearea unui cadru ce vizează o politică comunitară în domeniul apelor.

5. Alte acte normative și/ sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ contribuie la îndeplinirea obligațiilor asumate de România față de Uniunea Europeană în Capitolul 22 – Protecția mediului.

Secțiunea a 6- a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Ministerului Dezvoltării Lucrărilor Publice și Locuințelor (fostul Minister al Transporturilor Construcțiilor și Turismului), în calitate de inițiator al proiectului finanțat din Acordul-cadru de împrumut, care face obiectul prezentului act normativ, a prezentat spre informare și a discutat proiectul în ședința Comisiei de Dialog Social care a avut loc în data de 27 noiembrie 2006.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Implementarea proiectului va contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață a unui număr mare de locuitori din zece județe ale țării. Din acest motiv a fost consultată Comisia de Dialog Social care reunește confederații sindicale și patronale reprezentative la nivel național.

Autoritățile publice locale sunt implicate în proiect participând la finanțarea acestuia și ajutând la implementarea sa, iar la încheierea lucrărilor urmând a deveni beneficiari finali ai instalațiilor realizate a consultat fiecare autoritate locală implicată în proiect și structurile asociative ale autorităților publice locale, prin prezentarea și discutarea proiectului.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Consultarea structurilor asociative ale autorităților publice locale a început în data de 9 noiembrie 2006 prin transmiterea de către MDLPL a proiectului în curs de negociere prin fax și e-mail la aceste autorități.

În data de 17 noiembrie 2006 reprezentanții structurilor asociative ale autorităților publice locale au fost invitați la sediul MDLPL, unde a fost prezentat proiectul și au fost date răspunsuri la întrebările celor prezenți. Au fost consultate următoarele structuri asociative:

- Federația Autorităților Locale din România;
- Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- Asociația Municipiilor din România;
- Asociația Orașelor din România;
- Asociația Comunelor din România.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în

conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

5. Informații privind avizarea de către

- a) **Consiliul Legislativ**
- b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării**
- c) **Consiliul Economic și Social**
- d) **Consiliul Concurenței**
- e) **Curtea de Conturi**

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul nr.575 din 5 mai 2007.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Societatea civilă a fost informată prin publicarea proiectului în data de 19 octombrie 2006 pe pagina de internet a MDLPL .

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectului prezentat pe pagina de internet a MDLPL conține un capitol referitor la impactul preponderent pozitiv al proiectului asupra mediului, a sănătății și securității cetățenilor și diversității biologice.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în proiectul de lege va fi realizată de Ministerul Economiei și Finanțelor (MEF), de către MDLPL și de Compania Națională de Investiții (CNI).

Proiectul va fi implementat de MDLPL (în calitate de coordonator), prin CNI (în calitate de agenție de implementare). În acest scop, în cadrul MDLPL, se va înființa o Unitate de Coordonare a Proiectului (UCP), iar în cadrul CNI o Unitate de Management a Proiectului (UMP), în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/1999 privind asigurarea unui cadru unitar pentru managementul proiectelor finanțate prin împrumuturi externe contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile, inclusiv plata specialiștilor români care își desfășoară activitatea în cadrul unităților de management de proiect, aprobată prin Legea nr. 172/2001. Costurile legate de organizarea și funcționarea UCP și UMP (inclusiv salariile personalului) sunt incluse în costul total al proiectului și se suportă din contribuția Guvernului României. Pe parcursul

implementării proiectului, în scopul realizării acestuia, MDLPL va colabora îndeaproape cu Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și cu subunitățile teritoriale ale acestuia, cu autoritățile publice locale implicate, precum și cu alte entități de specialitate din domeniu implicate.

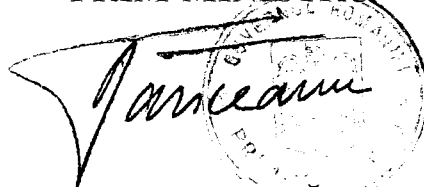
MEF va încheia cu MDLPL și CNI un Acord de Împrumut Subsidiar, prin care vor fi stabilite drepturile și obligațiile fiecărei părți.

MDLPL împreună cu CNI vor încheia Convenții de Implementare cu toate autoritățile locale implicate în implementarea proiectului, care vor deveni beneficiari finali ai instalațiilor executate, în vederea asigurării tuturor condițiilor necesare implementării cu succes a proiectului.

Luând în considerare cele de mai sus, propunem ca proiectul de Lege să fie adoptat în procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU